

**IV. Období rozhodování o poválečném politickém a ústavním vývoji Republiky
(4. 5. 1945 - 9. 5. 1948)**

A. Období zatímního zřízení v osvobozené republice (4. 5. 1945 - 27. 10. 1945)

1. Jmenovací dekret prezidenta republiky ze dne 4. 4. 1945, adresovaný panu velvyslanci Zdeňku Fierlingerovi	13
2. Program nové československé vlády Národní fronty Čechů a Slováků (Košícký vládní program) - výňatky	14
3. Vládní nařízení č. 4/1945 Sb. ze dne 5. 5. 1945, o volbě a pravomoci národních výborů	26
4. Dekret prezidenta republiky č. 5/1945 Sb. ze dne 19. 5. 1945, o neplatnosti některých majetkoprávních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů - výňatky	29
5. Dohoda mezi vládou Československé republiky a předsednictvem Slovenské národní rady ze dne 2. 5. 1945 („První pražská dohoda“)	34
6. Dekret prezidenta republiky č. 16/1945 Sb. ze dne 19. 6. 1945, o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech.	38
7. Dekret prezidenta republiky č. 17/1945 Sb. ze dne 19. 6. 1945, o Národním soudu.	49
8. Dekret prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. ze dne 21. 6. 1945, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa - výňatky	53
9. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 22/1945 Sb. ze dne 23. 6. 1945, o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území Republiky československé	59
10. Smlouva mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. 6. 1945 (č. 186/1946 Sb.)	60
11. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 60/1945 Sb. ze dne 24. 8. 1945, o přípravě provedení smlouvy mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině	64
12. Vládní nařízení č. 61/1945 Sb. ze dne 24. 8. 1945, o přípravě opce podle smlouvy mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině	64
13. Vyhláška ministra vnitra č. 30/1945 Sb. ze dne 27. 7. 1945, o platnosti ústavního deketu prezidenta republiky č. 11/1944 Úř. věstn. čs., o obnovení právního pořádku	67
14. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. ze dne 2. 8. 1945, o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské	67
15. Ústavní dekret prezidenta republiky č. 47/1945 Sb. ze dne 25. 8. 1945, o Prozatímním národním shromáždění	71
16. Vládní nařízení č. 48/1945 Sb. ze dne 25. 8. 1945, o volbě Prozatímního národního shromáždění	73

17. Vládní nařízení č. 49/1945 Sb. ze dne 25. 8. 1945, o prvních volbách do okresních a zemských národních výborů	78
18. Dekret prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. ze dne 25. 10. 1945, o konfiskaci nepřátelského majetku a o Fondech národní obnovy - výňatky	81
19. Ústavní dekret č. 137/1945 Sb. ze dne 27. 10. 1945, o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, v době revoluční	90
20. Dekret prezidenta republiky č. 138/1945 Sb. ze dne 27. října 1945, o trestání některých provinění proti národní cti	91

B. Období od Prozatímního národního shromáždění k Ústavě 9. května (28. 10. 1945 - 9. 5. 1948)

1. Zákon č. 12/1946 Sb. ze dne 19. 12. 1945, jímž se schvalují, doplňují a mění předpisy o obnovení právního pořádku	97
2. Zákon č. 28/1946 Sb. ze dne 21. 2. 1946, o úpravě stálých seznamů voličských - výňatky ..	98
3. Ústavní zákon č. 57/1946 Sb. ze dne 28. 3. 1946, kterým se schvalují a prohlašují za zákon dekrety prezidenta republiky	108
4. Ústavní zákon č. 65/1946 Sb. ze dne 11. 4. 1946, o ústavodárném Národním shromáždění	109
5. Zákon č. 67/1946 Sb. ze dne 11. 4. 1946, o volbě ústavodárného Národního shromáždění - výňatky	113
6. Protokol o jednání vlády Československé republiky a Slovenské národní rady ze dne 11. 4. 1946 („Druhá pražská dohoda“) a Dodatek k protokolu	132
7. Ústavní zákon č. 74/1946 Sb. ze dne 12. 4. 1946, o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti	135
8. Zákon č. 115/1946 Sb. ze dne 8. 5. 1946, o právnosti jednání souvisejích s bojem o znovunabytí svobody Čechů a Slováků	136
9. Vládní nařízení č. 120/1946 Sb. ze dne 27. 5. 1946, o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění - výňatky	137
10. Dohoda stran sdružených v Národní frontě ze dne 27. 6. 1946 („Třetí pražská dohoda“)	143
11. Program třetí vlády Národní fronty Čechů a Slováků (tzv. „Budovatelský vládní program“) předložený ÚNS 9. 7. 1946 - výňatky	147
12. Klement Gottwald o politice KSČ - výňatky ze tří projevů z let 1945 - 1946	155
13. Ústavní zákon č. 179/1946 ze dne 13. 9. 1946, o udělení občanství krajanům z Maďarska	156
14. Zákon č. 197/1945 Sb. ze dne 17. října 1946, o ústavním výboru ústavodárného Národního shromáždění	157
15. Návrh československé ústavy zpracovaný prof. JUDr. Vladimírem Kubešem - výňatky z textu a poznámek	159
16. Projev Klementa Gottwalda na Václavském náměstí v Praze 25. 2. 1948	201
17. Oznámení ČTK o přijetí demise ministrů a jmenování nové vlády	202
18. Program vlády „Obrozené Národní fronty“, přednesený 10. 3. 1948 v ÚNS (tzv. „Akční program“ Gottwaldovy vlády)	204
19. Ústavní zákon č. 74/1948 Sb. ze dne 16. 4. 1948, jímž se na přechodnou dobu do účinnosti nové ústavy upravuje volba a pravomoc Národního shromáždění a činnosti ústavodárného Národního shromáždění	212

20. Zákon č. 75/1948 Sb. ze dne 16. 4. 1948, o volbách do Národního shromáždění - výňatky	213
---	-----

V. Období platnosti Ústavy 9. května (9. 5. 1948 - 11. 7. 1960)

1. Návrh abdikacího dopisu prezidenta Beneše z 4. května 1948	241
2. Ústava Československé republiky („Ústava 9. května) - ústavní zákon č. 150/1948 Sb. ze dne 9. května 1948	242
3. Důvodová zpráva k Ústavě 9. května - výňatky	283
4. Zákon č. 152/1948 Sb. ze dne 12. 6. 1948, o volbě prezidenta republiky	290
5. Zákon č. 213/1948 Sb. ze dne 21. 7. 1948, o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů	291
6. Zákon č. 231/1948 Sb. ze dne 6. 10. 1948, na ochranu lidově demokratické republiky	294
7. Zákon č. 232/1948 Sb. ze dne 6. 10. 1948, o státním soudu - výňatky	305
8. Zákon č. 241/1948 Sb. ze dne 27. 10. 1948, o prvním pětiletém plánu rozvoje Československé republiky - výňatky	313
9. Zákon č. 245/1948 Sb. ze dne 28. 10. 1948, o štátnom občianstve osôb maďarskej národnosti	316
10. Zákon č. 247/1948 Sb. ze dne 25. 10. 1948, o táborech nucené práce	317
11. Zákon č. 280/1948 Sb. ze dne 21. 12. 1948, o krajském zřízení - výňatky	320
12. Zákon č. 319/1948 Sb. ze dne 22. 12. 1948, o zlidovění soudnictví - výňatky	326
13. Zákon č. 52/1949 Sb. ze dne 23. 2. 1949, o hlášení obyvatelstva a povolování pobytu cizincům - výňatky	332
14. Zákon č. 53/1949 Sb. ze dne 23. 2. 1949, o cestovních pasech - výňatky	336
15. Zákon č. 94/1949 Sb. ze dne 24. 3. 1949, o vydávání a rozšiřování knih, hudebnin a jiných neperiodických publikací - výňatky	339
16. Zákon č. 194/1949 Sb. ze dne 13. 7. 1949, o nabytí a pozbytí československého státního občianství - původní znění	342
17. Zákon č. 253/1949 Sb. ze dne 29. 11. 1949, o vrácení československého státního občianství osobám německé národnosti	347
18. Zákon č. 184/1950 Sb. ze dne 20. 12. 1950, o vydávání časopisů a o Svazu československých novinářů	348
19. Ústavní zákon č. 47/1950 Sb. ze dne 18. 5. 1950, o úpravách v organizaci veřejné správy	351
20. Vládní nařízení č. 48/1950 Sb. ze dne 23. 5. 1950 Sb., kterým se zřizuje ministerstvo národní bezpečnosti	351
21. Zákon č. 68/1951 Sb. ze dne 12. 7. 1951, o dobrovolných organizacích a shromážděních	352
22. Ústavní zákon č. 64/1952 Sb. ze dne 30. 10. 1952, o soudech a prokuratuře	355
23. Vládní nařízení č. 5/1953 Sb. ze dne 30. 1. 1953, o nové organizaci vládních prací	357
24. Zákon č. 34/1953 Sb. ze dne 24. 4. 1953, jímž některé osoby nabytí československého státního občianství	358
25. Ústavní zákon č. 81/1953 Sb. ze dne 16. 9. 1953, o řízení národních výborů vládou	359
26. Ústavní zákon č. 12/1954 Sb. ze dne 3. 3. 1954, o národních výborech	360
27. Ústavní zákon č. 26/1954 Sb. ze dne 26. 5. 1954 Sb., o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady	361

28. Zákon č. 27/1954 Sb. ze dne 1954, o volbách do Národního shromáždění - výňatky	363
29. Zákon č. 61/1954 Sb. ze dne 14. 12. 1954, o jednacím řádu Národního shromáždění - výňatky	372
30. Ústavní zákon č. 33/1965 Sb. ze dne 31. 7. 1956, o slovenských národních orgánech	379
31. Ústavní zákon č. 35/1960 Sb. ze dne 9. 4. 1960, o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech	386
32. Zákon č. 36/1960 Sb. ze dne 9. dubna. 1960, o územním členění státu - výňatky	388
33. Zákon č. 65/1960 Sb. ze dne 25. 5. 1960, o národních výborech -výňatky	389

VI. Období platnosti ústavy z roku 1960 do vzniku Československé federace (11. 7. 1960 - 26. 10. 1968)

1. Referát Antonína Novotného na červencové celostátní konferenci KSČ - výňatky z části I.	397
2. Ústava Československé socialistické republiky - ústavní zákon č. 100/1960 Sb. ze dne 11. 7. 1960 - původní znění	401
3. Ústavní zákon č. 75/1963 Sb. ze dne 25. 9. 1963, o skončení volebního období Národního shromáždění, Slovenské národní rady a národních výborů	431
4. Ústavní zákon č. 16/1964 Sb. ze dne 31. 1. 1964, o skončení volebního období Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů	432
5. Ústavní zákon č. 110/1967 Sb. ze dne 30. 11. 1967 Sb., o národních výborech působících v hlavním městě Praze	433
6. Ústavní zákon č. 112/1967 Sb. ze dne 30. 11. 1967, o skončení volebního období Národního shromáždění, Slovenské národní rady, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů	433
7. Zákon č. 113/1967 Sb. ze dne 30. listopadu 1967, o volbách do Národního shromáždění	434
8. Ústavní zákon č. 28/1968 Sb. ze dne 27. 2. 1968, o doplnění článku 91 ústavy	445
9. Zákon o opatření předsednictva Národního shromáždění č. 39/1968 Sb. ze dne 29. 3. 1968, o ztrátě funkce poslance Národního shromáždění	445
10. Akční program KSČ z 5. 4. 1968 - výňatky	446
11. Vládní nařízení č. 69/1968 Sb. ze dne 13. 6. 1968, kterým se zrušuje statut Ústřední publikační správy	454
12. Ústavní zákon č. 77/1968 Sb. ze dne 24. 6. 1968, o přípravě federativního uspořádání Československé socialistické republiky	455
13. Ústavní zákon č. 81/1968 Sb. ze dne 25. 6. 1968, jímž se přechodně upravují některé otázky volby soudců	457
14. Zákon č. 82/1968 Sb. ze dne 25. 6. 1968, o soudní rehabilitaci	458
15. Ústavní zákon č. 83/1968 Sb. ze dne 26. 6. 1968, o sloučení volebního období národních výborů, Národního shromáždění a Slovenské národní rady	470
16. Zákon č. 84/1968 Sb. ze dne 26. 6. 1968, kterým se mění zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích	471
17. Devět dokumentů ze srpna 1968	
- Prohlášení ÚV KSČ z 21. 8. 1968 „Všemu lidu ČSSR“	473
- Prohlášení předsednictva NS z 21. 8. 1968	473
- Usnesení mimořádné schůze vlády ze dne 21. 8. 1968	474
- Prohlášení ministerstva zahraničních věcí z 21. 8. 1968	475

- Nóta ministerstva zahraničních věcí vládám SSSR, PLR, NDR, MLR a BLR z 21. 8. 1968	475
- Prohlášení k občanům, které rozšiřovalo 21. 8. 1968 velitelství okupačních vojsk - výňatky	476
- Prohlášení Tiskové agentury Sovětského svazu (TASS) k obsazení Československa 21. 8. 1968	477
- Dokument vydávaný za prohlášení blíže neurčené skupiny čs. státních a stranických činitelů, z 21. 8. 1968 - výňatky	478
- Protokol o rozhovorech delegací Svazu sovětských socialistických republik a Československé socialistické republiky	480
18. Zákon č. 126/1968 Sb. ze dne 13. 9. 1968, o některých přechodných opatřeních k upevnění veřejného pořádku	484
19. Zákon č. 127/1968 Sb. ze dne 13. 9. 1968, o některých přechodných opatřeních v oblasti tisku a ostatních hromadných informačních prostředků	485
20. Zákon č. 128/1968 Sb. ze dne 13. 9. 1968 Sb. o Národní frontě	487
21. Smlouva mezi vládou ČSSR a vládou SSSR o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území ČSSR podepsaná 16. 10. 1968 (publikovaná pod č. 11/1969 Sb.) a čtyři vyhlášky ministra zahraničních věcí s touto smlouvou související	489

A. OBDOBÍ ZATÍMNÍHO ZŘÍZENÍ V OSVOBOZENÉ REPUBLICĚ

(4. 5. 1945 - 27. 10. 1948)